

DRIFTS

Artnews.lt

26 October 2022

by Rosana Lukauskaitė

photos by Nerijus Jankauskas

Gyvataras mišriosios realybės žiūryklėje. Paroda „Surface condition“ / „Paviršiaus būklė“ KKKC Parodų rūmuose Klaipėdoje

Šarūnas Baltrukonis x Mantas Valentukonis „DON'T PUT TOO MUCH WATER ON FIRE, PUT JUST THE RIGHT AMOUNT OF IT, IT CREATES WARM VAPORS“, aliejus, akrilas, drobė, 160×180 cm+

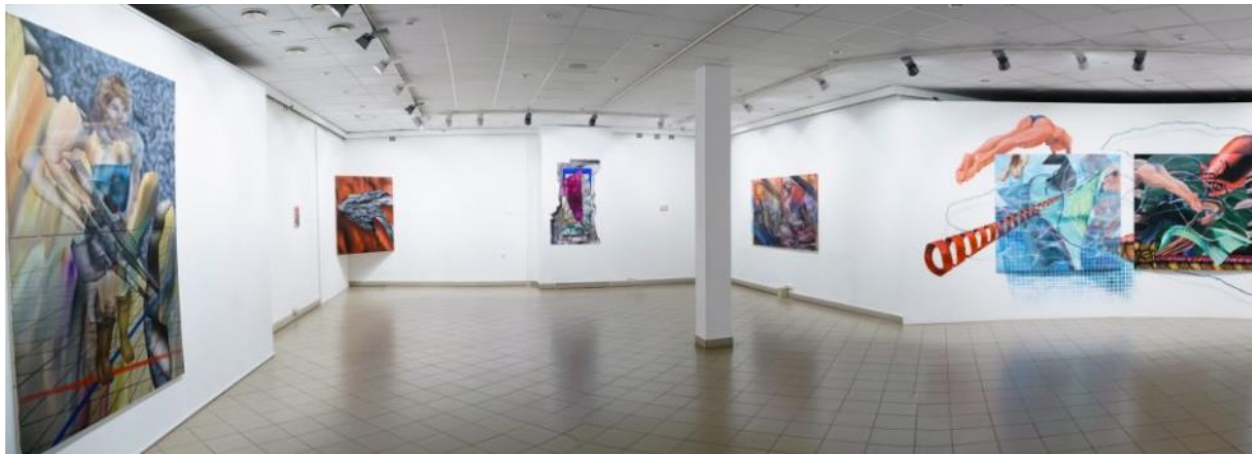
Neįmanoma kalbėti apie paviršių, neužsimenant, apie tai, kas slypi už jo. Instaliacijų, performatyvumo ir nuolatinės medijų kaitos prisotintame šiuolaikinio meno kontekste, tapyba patiria egzistencinius klausimus, skatinančius save perkurti iš naujo. Jau beveik prieš kelis šimtmečius atsiradusi fotografijos terpė tapybą paskatino ne tik kvestionuoti save, bet ir rekonstruoti, remedijuoti, pabusti iš tikrovės kopijavimo būsenos ir atrasti naujus būdus realybės atvertims fiksuoti. Dvidešimt pirmasis amžius atnešė radikalius pokyčius meno lauke, perėjimą nuo postpostmodernizmo prie metamodernizmo, kurį lydėjo aršios diskusijos dėl tapybos vietos šiuolaikinėje kultūroje. Tapybos medija ne tik neišnyko, bet plėtėsi ir vystėsi kartu su meno, technologijų, politikos ir kitų veiksmų pokyčiais, sukurdamą unikalią sinergiją ir kultūrinę įvairovę. Paroda „Surface condition“ / „Paviršiaus būklė“, kurią iki lapkričio 6 d. galima aplankyti KKKC Parodų rūmuose (Didžioji Vandens g. 2, Klaipėda), – tai trijų Z kartos menininkų Gerdos Malinauskaitės, Šarūno Baltrukonio ir Manto Valentukonio pastangos užčiuopti šiuolaikinės tapybos įtampas laukus, prieštaras ir galimybes.

Parodos „Paviršiaus būklė“ dalyviai organiškai suformuoja vieningos estetikos ekspoziciją – tarsi ją būtų sukūręs vienas tų pačių tekstūrinių segmentų ir pikselinių potėpių įkvėptas autorius. Nauji technologiniai reprezentacijos procesai neabejotinai daro poveikį kultūrinei sąmonei ir pasąmonei. Iš dalies tampame tuo, į ką be perstojo žiūrime, tad atsiradus „skrolinimo“ menui, dabar jau kiekvienas galime būti savo virtualios realybės tvėrėjais. Slankjuostei vis agresyviau artėjant prie dugno, bet taip jo niekad ir nepasiekiant, patirtys niveliuojasi, žmonės supanašėja, tačiau Jungo aprašytas herojaus mito troškulys niekur nedingsta ir yra kompensuojamas išgyvenimais šiuolaikinių vaizdo žaidimų matricose.

Parodoje permąstomi kibernetinės kultūros elementai (tokie kaip vaizdo žaidimų avatarai, kompiuteriu generuotos tekstūros) yra artimesni ankstyvųjų dutūkstantųjų estetikai, taigi jau kalba apie technologinę nostalgiją, susijusią su dabar ypač populiaria Y2K stilistika. Iš dalies, tai – jau irgi meno istorijos dalis, panašiai kaip virvelinės keramikos kultūros palikimas arba etruskų freskos. Vaizdo žaidimus net galima pavadinti vienais iš išraiškingiausių šiuolaikinio populiarinio meno krypčių, ir tai tema, kuri sulaukia daug dėmesio tarp meno filosofų ir estetikų. Vaizdo žaidimai, kaip besiplečianti meninės raiškos priemonė, kelia visiškai naujų estetinių problemų, ypač dėl jų ontologijos, interaktyvumo ir estetinės vertės. Parodoje atrodo, kad riktų ir besivystančių programų netikslumai bandant tobulai atkurti realybę generuoja naujas daugiasluoksnes paratikroves – tų kitų pasaulių platonams taip reikalingus olos alegorijos teisingumo įrodymus.

Šiuolaikinio meno apropiacijos procesai yra susiję su sąlygomis už meno lauko ribų ir su jame esančiomis ryšių sistemomis, todėl technologijos ir žiniasklaidos transformacijos irgi lemia vizualiojo meno idėjinius poslinkius. Amerikiečių menininkas Cory Arcangel norėdamas pabrėžti ir tarsi pristabdyti technologinę plėtrą, „nulaužia“ senas vaizdo žaidimų sistemas, siekdamas išplėsti estetinių galimybių ribas: kūrinys „Super Mario Clouds“ (2002 m.) jis modifikavo 1985 m. „Nintendo Entertainment System“ vaizdo žaidimo aplinką, ištrindamas viską, išskyrus debesis, palikdamas ištuštėjusį ir keistai didingą retro pikselių kraštovaizdį.

Karštligiška vaizdinių karuselė jos žaidėjų sąmones perkrauna iki nulinės fazės. Internetas yra jau ne tik neišsenkančių referencijų šaltinis, bet ir atskira dimensija su savo kultūra ir subkultūromis – intensyvaus įsitraukimo struktūromis. Iš trolinimo arba net nuoširdaus priklausymo uždarai bendruomenei ilgesio gimęs „plokščios žemės“ judėjimas – tai beveik vien ginčų tarp vizualinio suvokimo stokojančių konspiracijos teoretikų forumas, kai tuo tarpu Žemė iš tikrųjų yra netaisyklingos formos elipsoidas. Šarūno Baltrukonio paveikslas „Inkliuzas“ tarsi ir primena šį klaidingą suvokimą, dar labiau suaštrinamą realaus ir dirbtinio vaizdų derinimo. Nelyg iš virtualaus pasaulio atskriejusio asteroido linijos, spalvos ir sluoksniuotumas – mechaninio ir linijinio asociatyvumo užhipnotizuoto pasaulio, iki galo negalinčio suvokti savo mastelio, išdava. Tai vienas iš daugelio pavyzdžių kaip vaizdinis tarpininkavimas gali iš naujo įvertinti šaltinio vaizdus, nesvarbu, ar tai būtų paveikslai, nuotraukos ar kita. Ta pati daugybė galimybių taikoma fizinės visatos atvaizdavimui, kuris virtualių vaizdų persotintame pasaulyje įgauna kitokį apčiuopiamumą.

Atsakas į vieno teisingo fizinio pasaulio atvaizdavimo iššūkį gali būti ir tikrumo atsisakymo pozicija, kuri suponuoja išgyventų menininko patirčių reviziją: galime prisiminti iš Meksikos kilusį tapytoją Manuel Solano, kuris dėl ligos apako, bet ir toliau kūrė – naujai pasikliaudamas lytėjimu, artimųjų regėjimu bei prisiminimais apie kažkada vizualiai pažintą pasaulį. Menininko kūnas taip pat gali tapti naujos visuomenėje vyraujančios estetikos laidininku arba, atvirkščiai, užfiksuoti dėl fizinių tapybos procedūrų atsirandančios estetikos pirmuosius želmenis. Šis momentas galioja net abstrakcijoje, kuri estetizuoja proceso, kaip kompozicijos dalies, žymes: veiksmą ir jo rezultatą. Tačiau lygiai taip pat abstrakcija gali padėti menininkams išvengti antropocentrizmo, užuot perleidusi visą įtaigumo galią kūno surogatams.

Žmogaus tęsinių eroje ir gamta susilaukia savo antrininkų seansų. Mantas Valentukonis savo videomeno kūrinyje „Sea Level: Rising“, pasitelkdamas vaizdo žaidimų principus, generuoja sugestyvias aplinkas ir garsus, kuriuos žiūrovo sąmonė linksta priimti kaip atsklandančius iš natūralaus arealo. Skaitmeninio vaizdo ir garso elementų, klimato kaitos bei ledynų tirpimo temų santykis skatina persvarstyti kaip naudojame jusles pasaulio pažinimui šiuolaikiniame pasaulyje, kuriame jau ne tik žmonės, bet ir aplinka gali būti sintetiškai suklastoti.

Gerdos Malinauskaitės paveikslai, kuriuose neatskiriamai susipina du poliai – skaitmeninė spauda ir tradicinė aliejinė tapyba, provokuoja išvalgiuosius lankytojus susikurti savo reikšmes, iš jų konstruoti savuosius naratyvus – žaisti jau kitokį vaizdinių žaidimą. Paviršių diapazone vaizdo sankaitos, nehierarchinė citatų cirkuliacija, begaliniai plokštumų persikirtimai, nuolatinės medijų tarpusavio sąveikos ir susiliejinimai vizualinę interpretaciją paverčia produktyvia savojo kūrybinio montažo principų paieškų strategija. Meninės apropiacijos akto metu pirminė medžiaga perleidžiama per įvairias interpretacines konstrukcijas, taip įrodant, kad prasmę gali nulemti ne tik turinys, bet ir kontekstas. Vis dėlto toks kūrybinis pasisavinimas išreiškia ir kritiškumą, nepriklausomai nuo to, ką jis iš tikrųjų pavaizdavo ar į ką buvo nutaikytas.

Niekuomet nesibaigiantys vaizdai keičiasi, dauginasi, persikloja, bet nepretenduoja būti realistiški – dėl to jie tarsi idėjiškai sąžiningesni. Nekurdami iliuzijų, netapydami metaforų ar pasakojimų, mėgaudamiesi tapybos, kaip sukurto objekto, egzistuojančio materialioje „situacijoje“ fiziškumu, jaunieji tapytojai džiugina savo brandžiais medijų pasaulio pjūviais, analitiniu tyrinėjimu ir išgrynintos estetikos pateikimu. Dėl šių ir dar kelių paviršiuje glūdinčių priežasčių tik dar labiau norisi skverbtis į gylį.

Šarūnas Baltrukonis, „Dimorphos“, aliejus, drobė, 150×150 cm, 2022

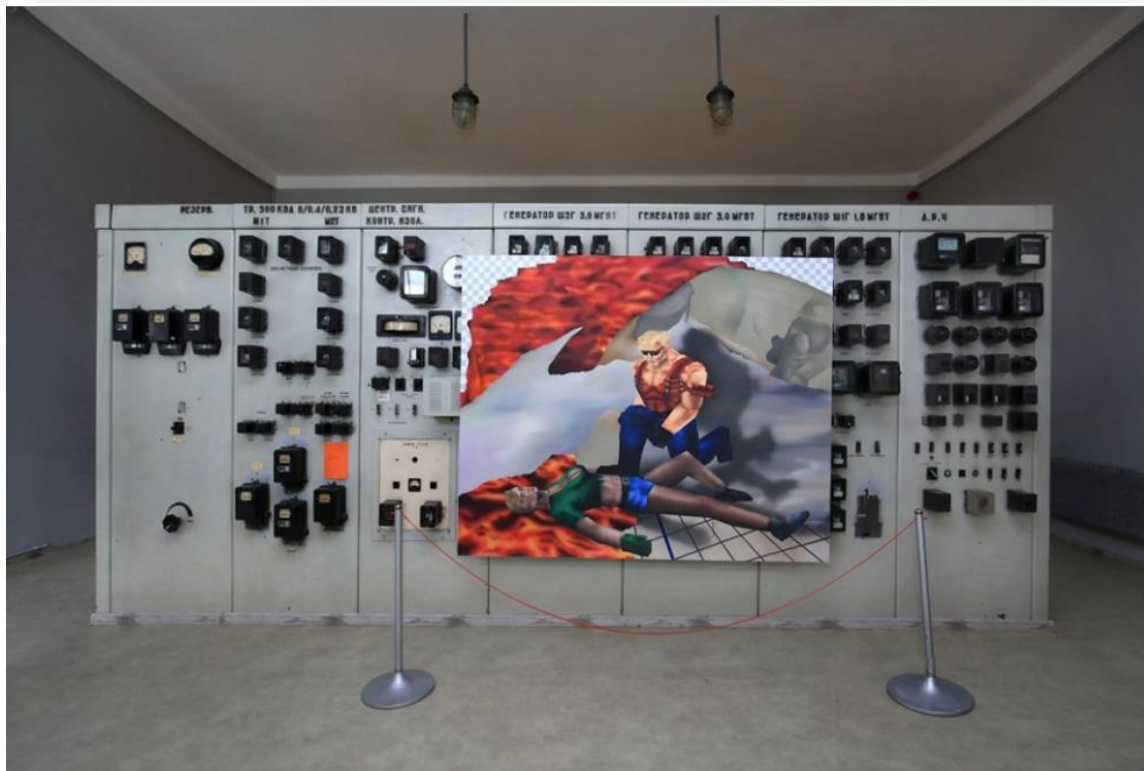

Šarūnas Baltrukonis, „TILTED FEVER“ (aliejus, drobė, 130×60 cm, 2021) x Gerda Malinauskaitė „SLUOKSNIUOTA TERPĖ II“ (skaitmeninės tapybos spauda, tentas, 167×105 cm, 2022)

photos by Vytas Nomadas

Grupės menininkų paroda „Kita energija“ Energetikos ir technikos muziejuje

2022 m. birželio 16 d., ketvirtadienis
Straipsnio autorius: artnews.lt

Iki rugpjūčio 29 d. Energetikos ir technikos muziejuje (Vilniuje, Rinktinės g. 2) veikia grupės menininkų paroda „Kita energija“.

Parodos dalyviai: Jovita Aukštikalnytė, Šarūnas Baltrukonis, Indrė Ercmonaitė, Monika Furmana, Vidmantas Ilčiukas, Gerda Malinauskaitė, Agnė Jonkutė, Gintarė Kondrauskaitė, Eglė Marcinkevičiūtė, Indrė Mikašauskaitė, Justinas Mikulskis, Ričardas Nemeikšis, Vidas Poškus, Povilas Ramanauskas, Medeinė Revuckaitė, Eglė Ridikaitė, Adelė Urbanavičiūtė, Aira Urbonavičiūtė, Mantas Valentukonis, Andrius Zakarauskas.

Parodos kuratorius: Andrius Zakarauskas

Elektrinė – vieta, kurioje kitų rūšių energija paverčiama elektros energija – metaforiškai žymi energijos virsmą. Šis procesas ir tapo atspirties tašku parodai „Kita energija“, kurioje dar vieną energijos kaitos versiją siūlo tapytojai.

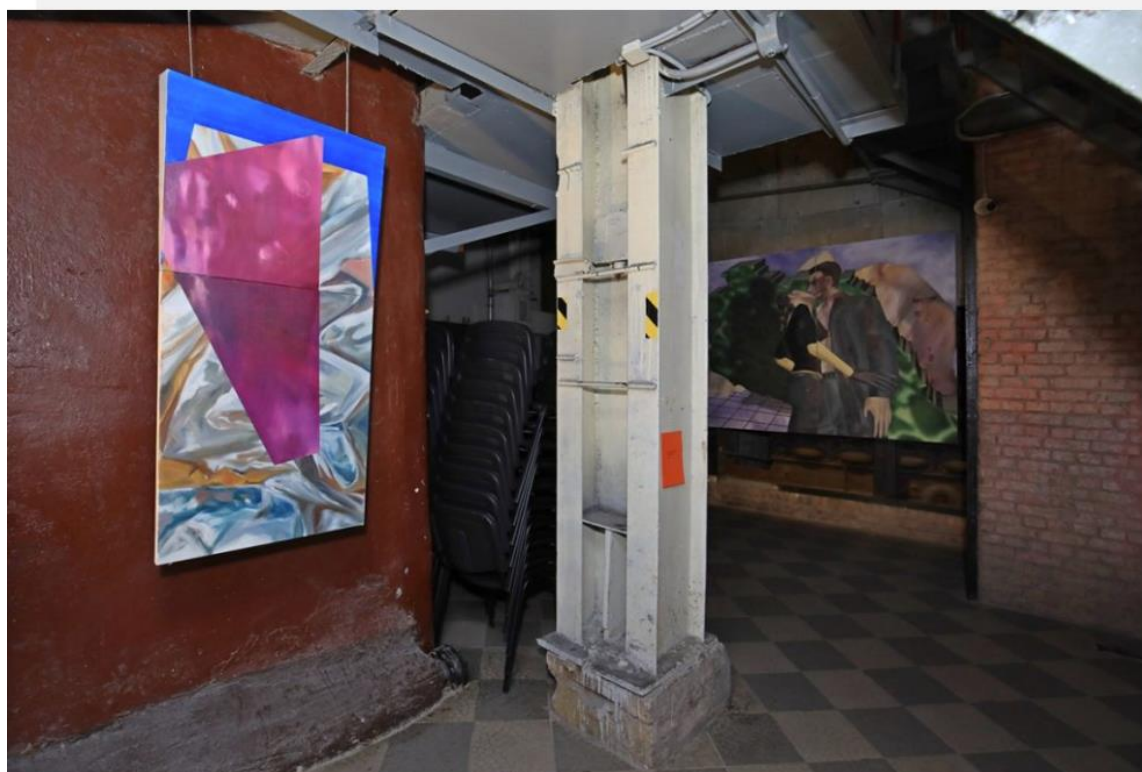
Skirtingų kartų kūrėjų – nuo studijas vos baigusių jaunųjų menininkų iki Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatės – tapybinės patirtys parodoje išsiskleidžia plačiu formų, formatų, išraiškos ir siužetų spektru. Klausdami, kas yra tapybą varanti energija, tapytojai jos ištakas randa visur: sapnuose ir prisiminimuose, tikėjime, žmogaus kūno procesuose, kasdieniuose ritualuose, visa apimančiose šiuolaikinėse technologijose ir visa persmelkiančiame skaitmeninių atvaizdų sraute, asmeninėse emocijose ir tarpusavio santykiuose. Vizualizuodami įvairių energijos formų virsmą tapybos kūriniais, menininkai susitelkia ties pamatiniais tapybos elementais – spalva, potėpiu, šviesa, per savitas jų kombinacijas atrasdami autentiškus būdus kalbėti vaizdais.

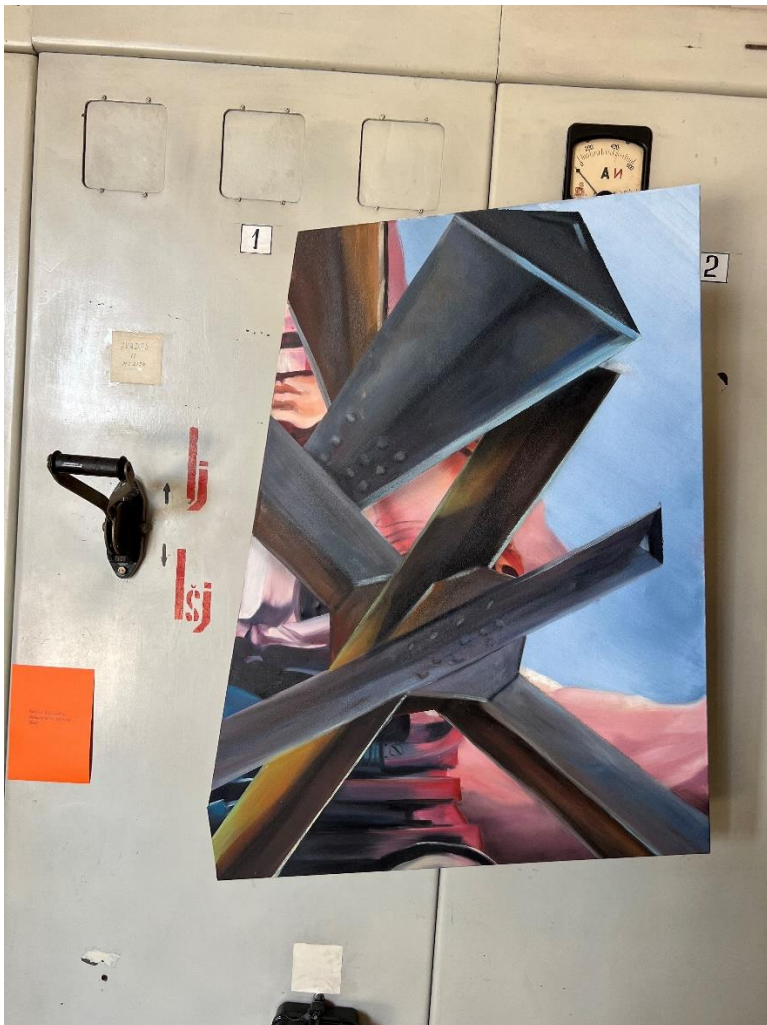
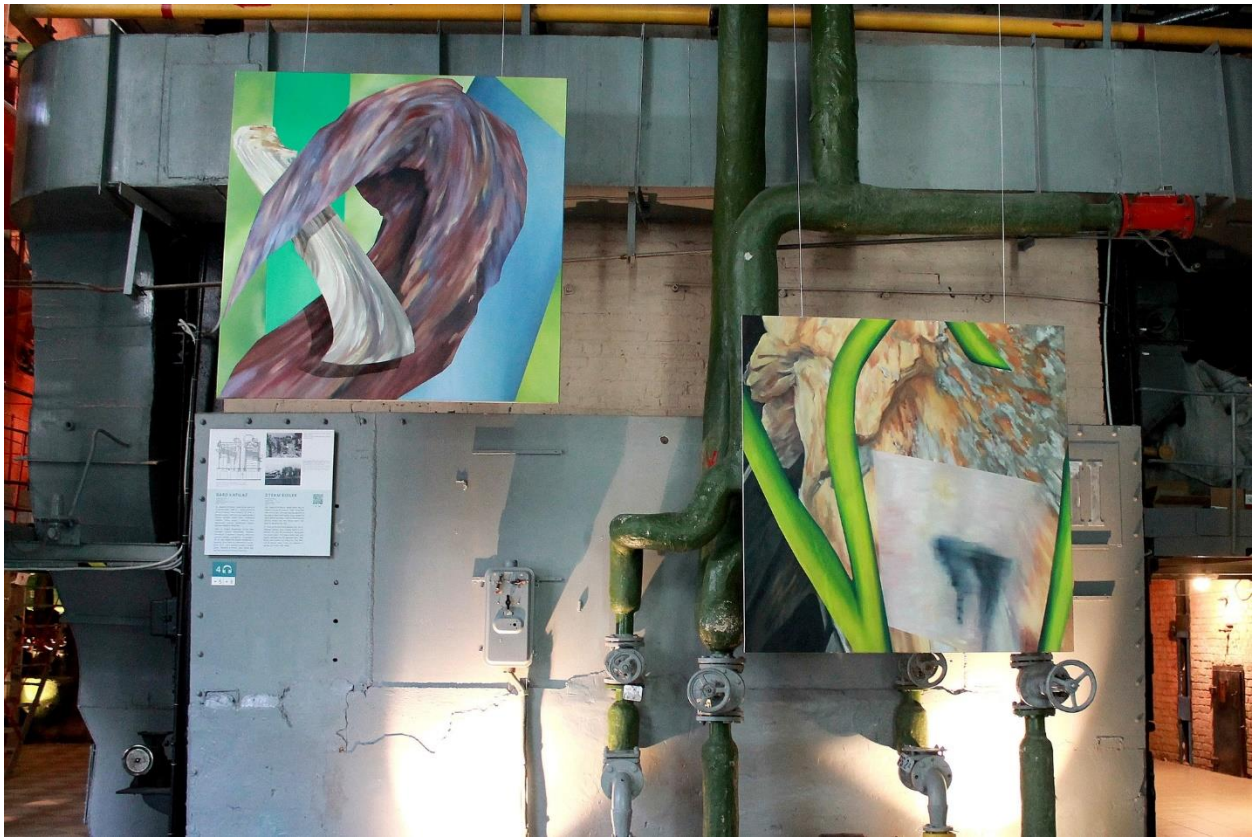
Buvusios elektrinės aplinkoje tarp dešimtmečius skaičiuojančių įrenginių eksponuojamoje parodoje išryškėja istorinio ir tapybinio laiko slinktys, jų prieštaravimai ir persiklojimai.

Komunikuodami su muziejaus ekspozicija, pastato praeitimi ir dabartimi meno kūriniai toliau nepalijamai gamina prasmes, mainydamiesi energija, įkraudami aplinką ir vienas kitą. Pasak energijos tvermės dėsnio, energija iš niekur neatsiranda ir niekur neišnyksta, o vienos rūšies energija gali virsti arba būti pakeista į kitos rūšies energiją. Tad paroda primena apie nenutrūkstantį ir nuolat atsinaujinantį vaizdų bei pasakojimų produkcijos ciklą. Vis gręždamiesi į tapybos vakar dieną, menininkai atranda joje naujas galimybes, plečia tapybos ribas, taip mėgindami nujausti rytojaus vaizdo konstravimo metodus – įminti tapybos ateitį.

Justina Augustytė

Nuotraukos: Vytautas Nomadas

[lrt.lt](#)

06 August 2022

by Margarita Alper

Energetikos ir technikos muziejuje paroda „Kita energija“ siekia sujungti erdvės ir kūrinių dinamiškumą 23

Paroda „Kita energija“ / Stop kadras

Parodos „Jauna Kauno tapyba'22“ atidarymas LDS galerijoje „Drobė“

spalio 5 @ 17:00

Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto Tapybos katedra kviečia į parodos „Jauna Kauno tapyba'22“ atidarymą, kuris vyks spalio 5 d. trečiadienį, 17 val. Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyriaus galerijoje „Drobė“ (Drobės g. 62, Kaunas).

Jauna Kauno tapyba'22 – jau penktoji Vilniaus dailės akademijos (VDA) Kauno fakulteto Tapybos katedros rengiama paroda, pristatanti pačius jauniausius, studijas baigusius ar dar tebestudijuojančius tapytojus.

Pirmoji tokio pobūdžio paroda buvo surengta 2012 m. rugpjūčio mėnesį Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Kauno paveikslų galerijoje. 2016 m. sausio mėnesį „Jauna Kauno Tapyba'16“ pristatyta Vilniuje, VDA dizaino inovacijų centro parodų salėje „Titanikas“. 2018 m. balandžio mėnesį paroda „Jauna Kauno ir Rygos tapyba'18“ atidaryta Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Kauno paveikslų galerijoje, o 2020-ųjų metų paroda sumanyta taip, kad ją galima būtų patirti tiek realioje, tiek virtualioje erdvėje. Ekspozicijoje žiūrovui buvo pristatomi jaunųjų tapytojų kūriniai Vilniuje, VDA galerijoje „Akademija“, įprastu būdu, eksponuojant realioje erdvėje su visu kūrinio fiziniu, apčiuopimu kūnu ir tuo pat metu VDA Kauno fakulteto Tapybos katedros virtualioje galerijoje „PA“. Taip pat 2020 m. atsižvelgiant į pandemiją laikotarpį „Jaunoji Kauno tapyba'20“ buvo eksponuota Kauno miesto autobusų stoties reklaminių stendų švieslentėse, požeminės perėjimo reklaminiuose stenduose (Vilniaus g., Kaunas) bei galerijos „Meno parkas“ pirmo aukšto languose, monitoriuose, suteikiant žiūrovui galimybę pamatyti parodą iš gatvės pusės.

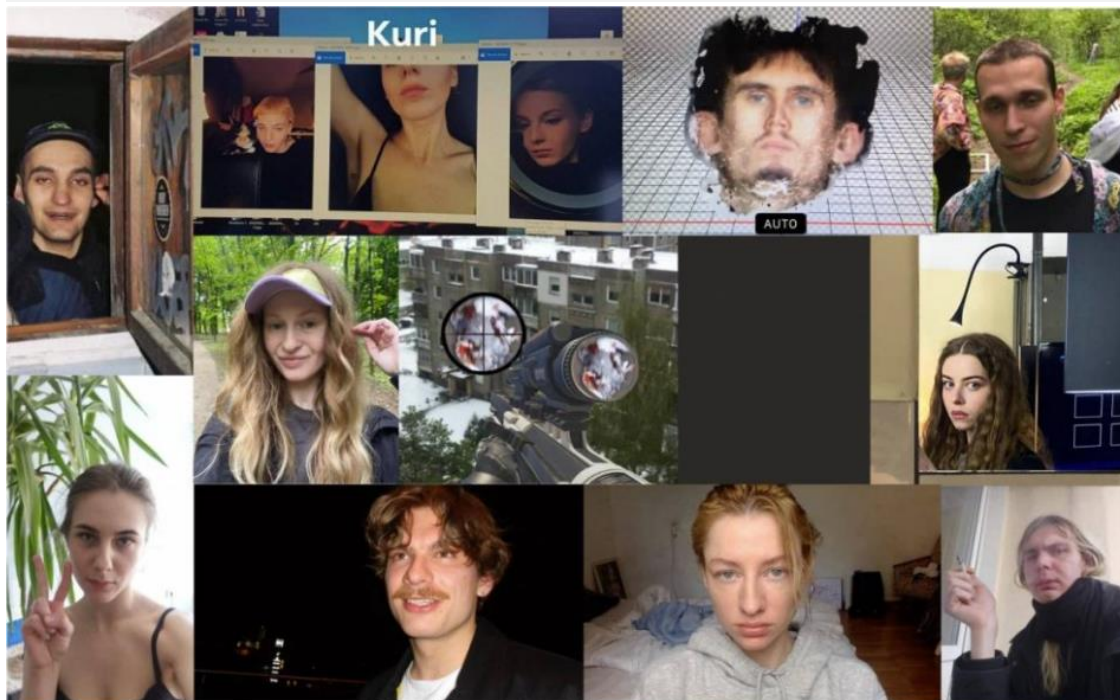
Parodos „Jauna Kauno tapyba'22“ dalyviai: Mantas Kresninkevičius, Pijus Firsunin, Matilda Kalvaitytė, Klaidas Paškevičius, Giedrė Mačiulytė, Deimantė Petkevičiūtė, Benjaminas Ančeris, Lina Pociūtė, Rasa Pilkauskaitė, Kamilė Šliažaitė, Raminta Stasaitytė, Mantas Valentukonis, Rimantė Daniulienė, Lukas Marciulevičius, Lilija Gotautaitė, Ligija Žilinskienė, Danielė Vrubel, Eglė Marcinkevičiūtė, Adelė Urbanavičiūtė, Edvinas Batulevičius, Roberta Dičkutė, Rūta Levulienė, Šarūnas Baltrukonis, Vytenis Mikulevičius.

Parodos kuratorė prof. Aušra Vaitkūnienė

Paroda veiks – 2022 10 05 – 10 21

Naujosios kartos tapytojų paroda „Kontr-argumentas V“ galerijoje „Meno parkas“

liepos 15 @ 18:00 - 19:00

KONTR-ARGUMENTAS V

2022 07 15-07 26

Atidarymas: liepos 15 d. (penktadienį) 18 val., galerijoje „Meno parkas“ (Rotušės a. 27, Kaunas, Lietuva)

Liepos 15 d., penktadienį, 18 val., galerijoje „Meno parkas“ (Rotušės a 27, Kaunas) vyks naujosios kartos tapytojų parodos „Kontr-argumentas V“ atidarymas.

„Judu tik tiek, kiek dreba grindys nuo kitų žmonių judėjimo. Stoviu tarp jų tik todėl, nes išėjus būtų šalta. Įmetu save į šias situacijas ir visad galvoju, kad nebesielgsiu taip su savimi, bet inercija – ji atšliaužia lėtai. Ne man vienai. O ir lėtasis inercijos atšliaužimas – tik pavogtas dainos pavadinimas.

Kontr-argumento parodose nesu buvusi. Apie jas žinojau iš nuotraukų, tekstų, atpažinau iš veidų ir pavardžių. Daug teko kalbėti, tikrai daugiau, nei matyti. Visad rodėsi, jog siekis – atsvara tam, kas atgyventa, platforma jauniems, kurią ir stato jie patys. Kvestionuoti mediją, meno lauką, atkreipti dėmesį į individualumą. Iliuzija? Mus visus pasiekia daugiau ar mažiau tas pats informacijos, vaizdų, garsų srautas – anksčiau ar vėliau mes susitiksim. Bandau atsekti intencijas per tekstus, neutriruoti – vėlyvų pokalbių sodrumas ir tik jų liudijimas apie kontr-argumentą liko vieninteliu šaltiniu, vargu ar teisingu, tačiau gyvu ir retai kada formaliu. Atseku.

Kontr-argumento balsui labiausiai rūpi „komunikavimas“, „unikalumas“, „bendravimas“, „prieštaravimas“ ir „sutikimas“. Unikalūs ir kalbantys, galbūt sutariantys, galbūt besiriejantys, bet svarbiausia, jog nepasyvūs – kažkas tokio, ar ne? Reikia pasižiūrėti, kaip patys menininkai artikuluoja savo kūrybą. Suvestinė – 9 lapai, 2653 žodžiai. Šiems menininkams imponuoja „realybė“ (23), „patirtis“ (18), „asmeninis“ (16), „santykiai“ (14), „žmogus“ (11), „kultūra“ (10), „kūryba/kūrybiškumas“ (24), „kapitalizmas“ (5), „žaidimas“ (6), „kasdieniškumas“ (7), „natūra“ (8), buitis (6), „materialumas“ (7).

(Žinote, net nedrįsčiau paimti savo tekstų ir sudėti į naudojamą programą. Šioje vietoje, jei skaitėte atidžiai, jau pradeda aiškėti iš cinizmo kylantis grožis. Šiuolaikinio žmogaus modus vivendi.)

Taigi šie išrinktieji iš esmės nagrinėja tą patį, skirtumas atsiranda techniniuose, formaliuose sprendimuose, o čia galimai ir slypi atsakymas, galbūt kartais ir keista konkurencija, gal neskaičiusi tekstų net nesuvokčiau, kad temos, kurias liečia tapytojai, – tos pačios. Kad ir kokia rodytųsi fragmentuota ir sunkiai artikuliuojama šiandieninio žmogaus kasdienybė, identitetas ir visa kita – visgi tai sulimpa į vieną masę, iš kurios tik žodžių kombinacijomis ar pasirinktu raktu, savęs pozicionavimu sukuriamas skirtumas. Esmė ta pati.

Bandydama sukurti kontrargumentą kontr-argumentui atsisuku į save kaip skaitytoją ir matau, jog nepavyko. Apėjau ratą, atsimušiau į sieną, sutikau save pačią. Mano kūnas ir toliau juda tik todėl, kad šalia juda kiti kūnai“.

Emilija Vanagaitė

Paroda galerijoje „Meno parkas“ veiks iki liepos 26 d.

Parodos dalyviai: Jonas Meškauskas, Agata Orlovskas, Mantas Valentukonis, Šarūnas Baltrukonis, Rasa Deveikytė, Emilis Šeputis, Adelė Urbanavičiūtė, P1ge3on, Ieva Jaruckytė, Liudas Matijošius, Aurelija Bulaukaitė.

Kuratoriai: Vita Opolskytė-Brazdžiūnienė ir Kazimieras Brazdžiūnas.

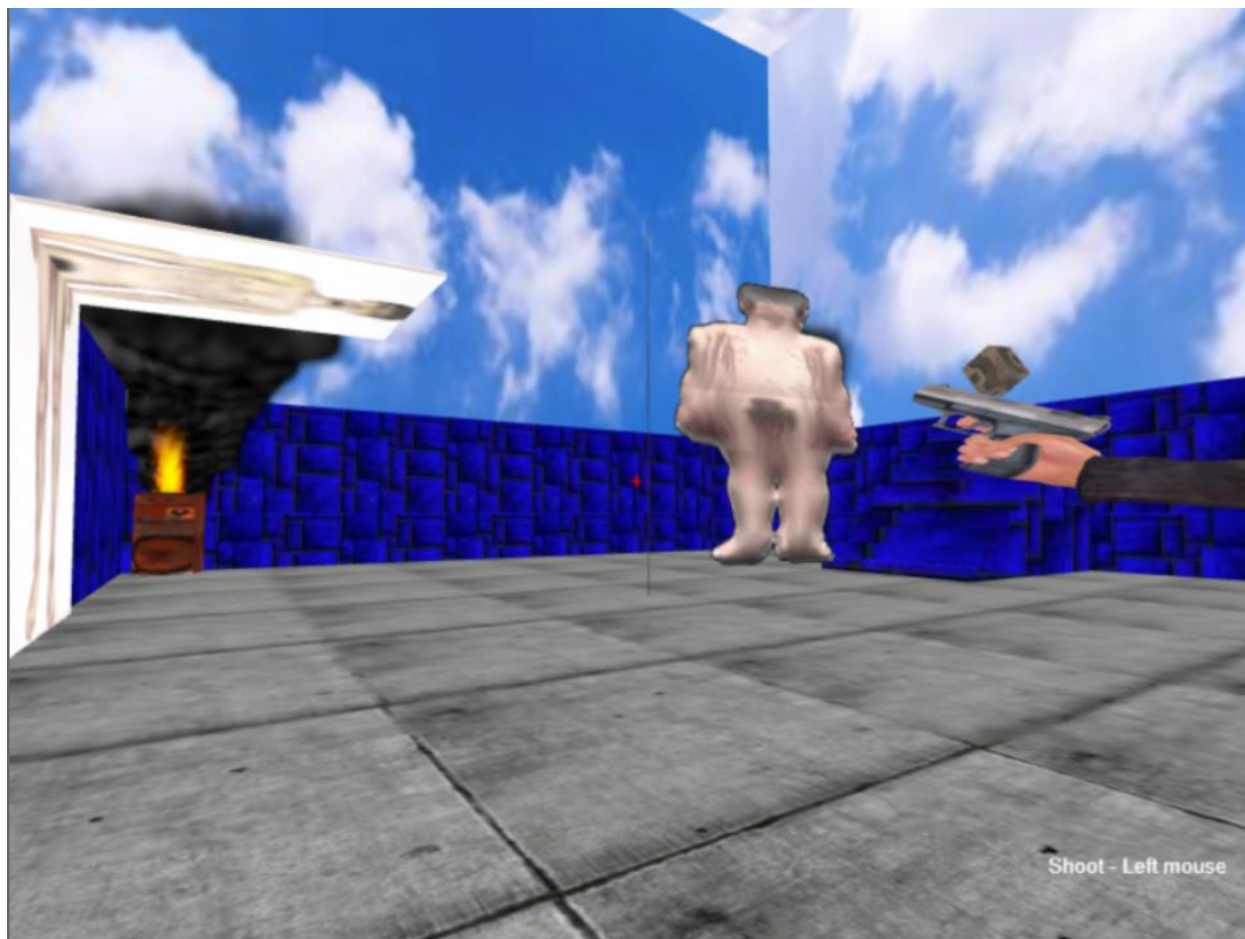
Projekto menotyrininkė Emilija Vanagaitė.

Projektą iš dalies remia Lietuvos kultūros taryba ir Lietuvos dailininkų sąjunga.

klaipeda.diena.lt

14 January 2022

by Ainė Jacytė
photos by VDA

VDA nuotr.

VIRTUALIOJI PARODA – IMPULSAS ATNAUJINTI TAPYBOS PATYRIMĄ

2022-01-14 22:00 | Ainė Jacytė

Tapyba – labai savita medija, kuria galima įtaigiai perteikti skirtingų terpių savybes. Tai atsiskleidžia dviejų jaunosios kartos tapytojų – Manto Valentukonio, Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto Tapybos katedros studento, ir Šarūno Baltrukonio, Tapybos katedros bakalauro, parodoje „Texture Pack“.

Netradicinę parodą pamatyti – tiksliau, patirti neįprastu kompiuterinio žaidimo formatu – žiūrovai kviečiami virtualiojoje „IRGI galerijoje“.

„Parodos pavadinimas žymi terminą, kompiuterinėje kalboje reiškiantį galimus skaitmeninių tekstūrų papildymus“, – sakoma anotacijoje. Būtent tekstūros, atsiskleidžiančios per kūriniuose vaizduojamus realius ir skaitmeninius motyvus, vystomas koncepcijas, yra dviejų menininkų kūrybos centras, kuriame tapybinė ir skaitmeninė terpės veikia papildydamos, perkurdamos viena kitą.

Su M.Valentukoniu (M.V.) ir Š.Baltrukoniu (Š.B.) kalbamės apie tai, kad, kūryboje tyrinėjant šias skirtingas terpes, tarp jų panašumų randasi daugiau nei skirtumų, apie virtualiąją parodą, žiūrovui suteikiančią naujų tapybos suvokimo, patyrimo galimybių ir patirčių, bei svarstome: ar materiali kūrinio forma ilgainiui nepraras savo vertės, aktualumo?

– Virtualiojoje parodoje „Texture Pack“ tyrinėjate skaitmeninės ir tapybinės terpių santykio ypatybes. Norėtumėte kiek atsitraukti nuo paties santykio ir dėmesį sutelkti į kiekvieną terpę atskirai. Kokios šių terpių savybės kiekvienam iš jūsų yra įdomios tyrinėti kūryboje / per kūrybą?

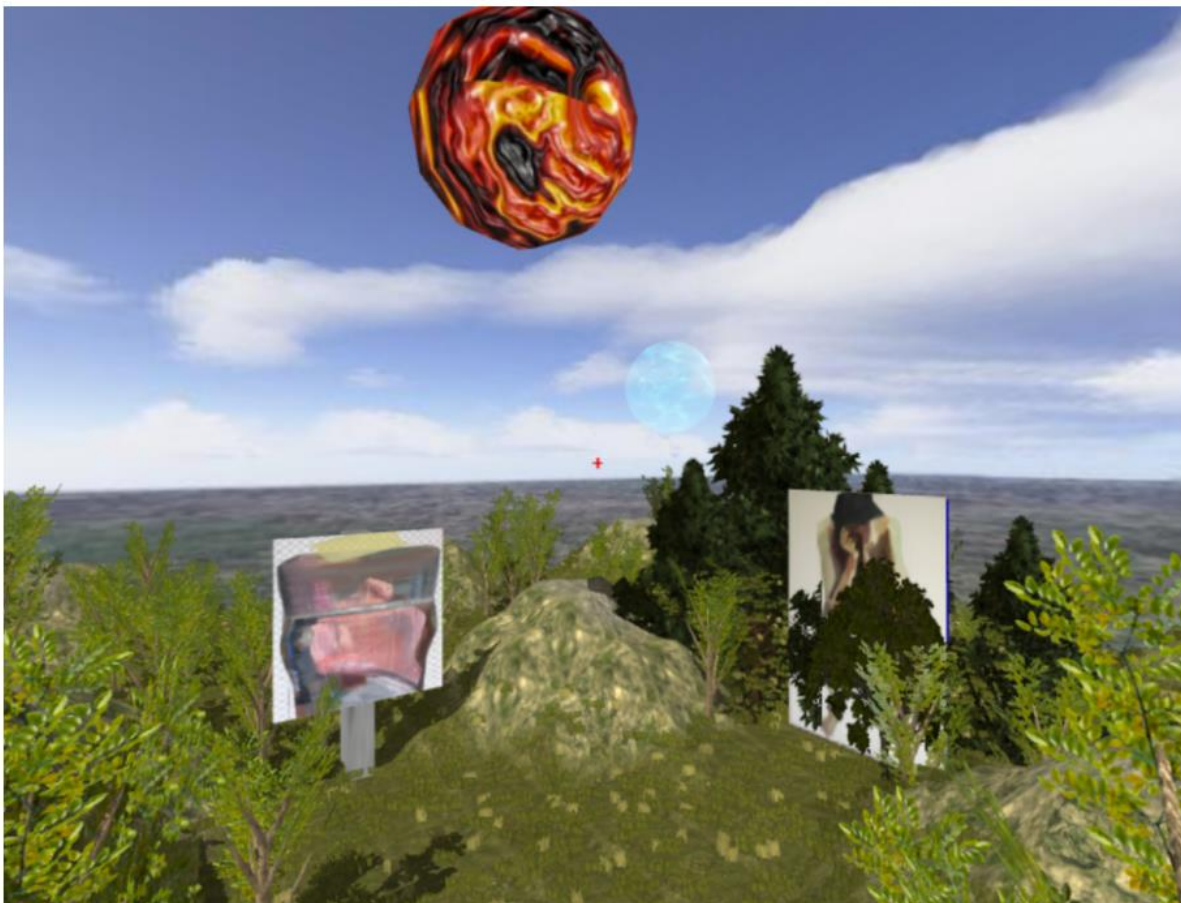
– Virtualiojoje parodoje „Texture Pack“ tyrinėjate skaitmeninės ir tapybinės terpių santykio ypatybes. Norėtumėte kiek atsitraukti nuo paties santykio ir dėmesį sutelkti į kiekvieną terpę atskirai. Kokios šių terpių savybės kiekvienam iš jūsų yra įdomios tyrinėti kūryboje / per kūrybą?

M.V.: Svarbiausias skaitmeninio vaizdo elementas yra pikselis ir pikselių visumos sukuriamas mirgėjimas. Darbuose tyrinėjau ne šviesotamsą, kuria yra paremta tradicinė, klasikinė, tapyba, o dėmesį sutelkdamas į skaitmeninę tapybą tapau ar purškiu dažus ant drobės taip, kad paveikslas šviestų, mirgėtų pats iš savęs lyg kompiuterio monitoriaus ekrane. Man labai svarbus potėpis ir tapybos technika, galintys suteikti daug informacijos, įtaigų emocijų krūvį.

Š.B.: Kad ir kaip norėtumėte atskirti skaitmeninę ir tapybinę terpes, pastebiu, jog abi turi panašias savybes. Tiek tapybinėje, tiek skaitmeninėje terpėje man įdomiausia tyrinėti spalvas, jų sąveikas, kontrastus. Skaitmeninė terpė žavi savo švara, greitu medžiagos apdirbimu ir plačiomis galimybėmis, o tapyboje, kaip ir Mantas, didelį dėmesį skiriu potėpių įvairovei.

– Kas kiekvienam iš jūsų tapo pradiniu atspirties tašku ieškoti šių terpių santykio?

M.V.: Nostalgija pirmiesiems 3D vaizdo žaidimams ir, apskritai, visai skaitmeninei kultūrai, jos kuriamiems pojūčiams. Santykio ieškojimas prasidėjo galvojant apie tai, kokią įtaką man asmeniškai padarė kompiuterio, interneto, žaidimų konsolių, CD atsiradimas. Šią patirtį tapyboje jungiu su tuo, kas man aktualu šiandien.

Jungtis: jauni menininkai tapyboje ir skaitmeninės erdvės kūrinuose rado sąsają – aštrias linijas, griežtas formas, ryškias spalvas. / VDA nuotr.

Š.B.: Mano tapyba dar studijuojant turėjo daug panašumų su vaizdais skaitmeninėje erdvėje: naudočiau aštrias linijas, konkrečias, griežtas formas, ryškias spalvas. Buvo tik laiko klausimas, kada įvyks šių dviejų terpių susiliejimas.

– Savo dėmesį sutelkiate į tapybinio ir skaitmeninio vaizdo tekstūrinę prigimtį, kaip dviejų skirtingų terpių sąsają. Kaip skiriasi tekstūrų perteikimo būdai ir priemonės jas atskleidžiant materialioje formoje – drobėje, ir kaip – virtualiojoje terpėje?

M.V.: Pikselių mirgėjimo efektą ant drobės atskleisti padeda purškiami dažai, kompiuteriniams žaidimams ir, apskritai, skaitmeninio vaizdo apdorojimo programoms, virtualiajai realybei būdingi aštrūs formų kontūrai tapyboje perteikiami naudojant papildomas priemones – tokias kaip lipnioji juosta, padedanti sukurti efektą, jog objektas, vaizduojamas drobėje, yra tarsi iškirptas (angl. *crop*) iš skaitmeninės erdvės ir įklijuotas (angl. *paste*) tiesiai į paveikslą. Aliejinių dažų technika ir prisilietimas jais prie drobės yra natūralusis ir jautresnis procesas. Kai vaizduoju materialią aplinką ar tekstūras, kurioms perteikti reikalingas subtilesnis priėjimas ar atsitiktinumas, – naudoju teptuką.

Š.B.: Kiekviena tekstūra reikalauja naujos potėpio technikos. Aliejiniais dažais ir naudodamas lipniąją juostą, drobėje dengiu plotus tarsi „Photoshop“ programa stumdyčiau vienas kitą dengiančius

A collage of three images. The top left is a classical painting of a man in a blue robe, possibly a religious figure, with a yellow triangular graphic element. The top right is a photograph of a very thin man, possibly a person with HIV/AIDS, with a yellow triangular graphic element. The bottom is a blue graphic with white text, tilted at an angle, containing text about HIV/AIDS and a list of symptoms.

– Kokią įtaką šių skirtingų tekstūrų atpažinimui ir suvokimui daro jų pateikimas virtualiojoje erdvėje ir realioje aplinkoje?

- Teigiate, kad tekstūriškumas aktualus kaip vienas pagrindinių šiuolaikinės vaizdinės kultūros aspektų. Kaip manote, ar dėl to materiali kūrinio forma ilgainiui nepraras savo vertės, aktualumo?

Š.B.: Mano nuomone, nepraras. Žmogus yra socialus, todėl tiesioginio santykio kūrimas per pojūčius materialioje aplinkoje yra natūralus procesas ir siekiamybė.

– Parodą atidarėte dviejose galerijose: VDA parodų erdvėje „Kreatoriumas | Meno krosnys“ ir virtualiojoje „IRGI galerijoje“. Kokių naujų galimybių jums suteikė kūrinių pristatymas virtualiojoje galerijoje?

M.V.: Virtualiosios ekspozicijos kūrimas buvo intuityvus, paremtas vizualine logika, todėl, pristatydami virtualiąją parodą, stengėmės paveikslams suteikti (ne)atpažįstamas formas, žiūrovą paskatindami jų visumoje ieškoti neatitikimų (angl. *glitches*), leisdami būti nustebintam proceso ar atsitiktinumų.

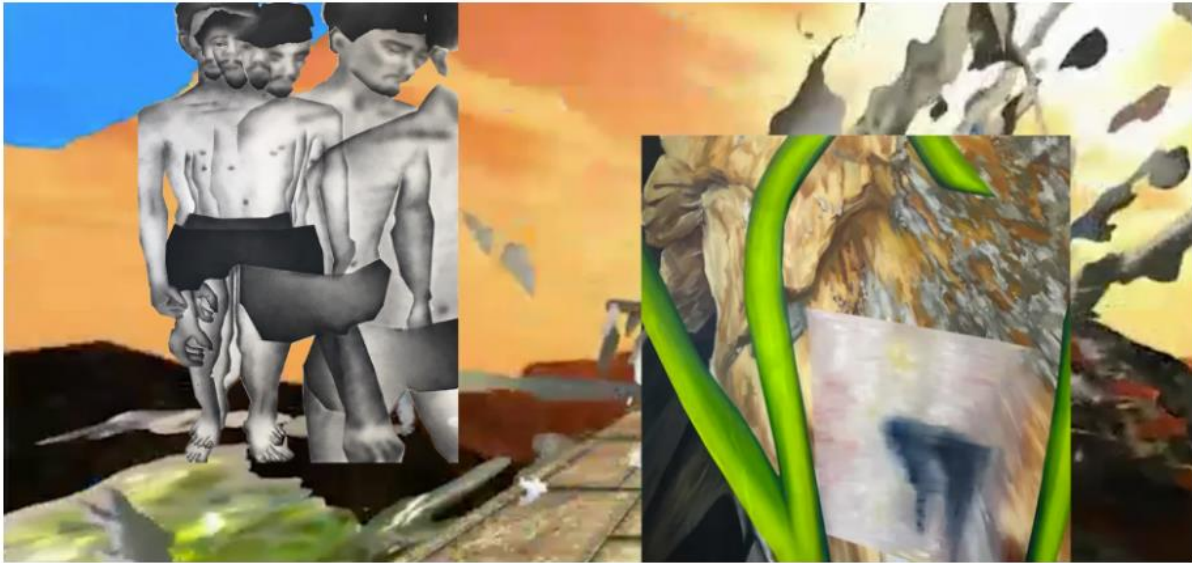

Jungtis: jauni menininkai tapyboje ir skaitmeninės erdvės kūriniuose rado sąsają – aštrias linijas, griežtas formas, ryškias spalvas. / VDA nuotr.

– Virtualiojoje parodoje taip pat svarbus judesys – tiek paties regimo vaizdo, tiek žiūrovo, kuris raginamas tapti aktyviu parodos veikėju.

M.V., Š.B.: Patekęs į bet kokio kompiuterinio žaidimo erdvę, žaidėjas tampa aktyviu tos erdvės dalyviu ir, priklausomai nuo žaidimo suteikiamų galimybių, gali daryti įtaką jį supančiai aplinkai, erdviškai ją tyrinėti (jei tai 3D žaidimas). Virtualioji parodos pristatymo erdvė mums leido manipuluoti savo pačių

kūriniais: juos didinti, mažinti, priversti suktis, leisti žiūrovui juos deginti ar pereiti kiaurai. Sukurdami paralelę tarp parodos ir kompiuterinio žaidimo, tam tikruose lygiuose leidome žiūrovui pačiam keisti erdvės ar paveikslų tekstūras (paviršius) ir būsenas. Interaktyvumas žiūrovui suteikė galimybių paveikslus suvokti ne kaip objektus, o kaip pačią aplinką arba joje vykstančią, nuo jos neatskiriamą gyvą sistemą.

Erdvės: netradicinis projektas jo žiūrovams suteikia galimybę praplėsti tapybos suvokimą. / VDA nuotr.